Jaarverslag 2025

Stichting Wetenschappelijk Bureau BoerBurgerBeweging

Deventer, juni 2026

Voorwoord

Met gepaste trots bieden wij hierbij het jaarverslag 2025 van de Stichting Wetenschappelijk Bureau BBB aan. Het jaar 2025 markeert het tweede volledige jaar waarin ons bureau actief heeft bijgedragen aan het maatschappelijk debat in Nederland met politiek wetenschappelijke reflecties en inzichten in relatie met de kernwaarden van BoerBurgerBeweging.

Als wetenschappelijk bureau vervullen wij een eigenstandige rol in het veld van politiek, wetenschap en samenleving. Vanuit de kernwaarden van BBB en met een sociaal-conservatieve signatuur. Daarbij richten wij ons niet op de waan van de dag, maar op actuele vraagstukken die ook van betekenis zijn voor de langere termijn. Wij zoeken tevens naar praktijkgerichte antwoorden op maatschappelijke uitdagingen, geworteld in waarden als gemeenschapszin in de lokale omgeving, eigen verantwoordelijkheid en vertrouwen in het gezond verstand van mensen.

Onze bijzondere positie brengt een dubbele opdracht met zich mee. Enerzijds zijn wij verbonden aan BBB en reflecteren wij vanuit haar uitgangspunten. Anderzijds vervullen wij onze taak met inhoudelijke onafhankelijkheid. Juist die combinatie maakt het mogelijk om een betekenisvolle bijdrage te leveren aan de politieke en maatschappelijke gedachtevorming.

In 2025 stond een verdere verdieping van de kernwaarden van BBB centraal. Door onderzoek, publicaties en bijeenkomsten hebben wij gewerkt aan het verdiepen van het ideologische fundament van BBB en het positioneren van BBB binnen het palet van politieke partijen in Nederland. Verder hebben wij aangesloten bij het actuele maatschappelijke vraagstuk rond wonen met een Woonsymposium. En op ons tweede jaarcongres in november 2025 is gesproken over het maatschappelijk belang van sterke lokale gemeenschappen en buurten.

Wij hebben dit verslagjaar een belangrijke stap gezet in de verdere ontwikkeling van onze kennisdeling- en publicatiefunctie met de start van ons politiek-wetenschappelijk magazine *Bijtijds*. Daarnaast is een thematische reeks gestart onder de naam *De Stroming*. Het eerste gepubliceerde cahier kreeg als onderwerp “Verdieping Kernwaarden en Ideologie BoerBurgerBeweging”

Kenmerkend voor onze werkwijze is de verbinding tussen denken en doen. Praktische ervaring en wetenschappelijke reflectie versterken elkaar. Die wisselwerking helpt ons om inzichten te ontwikkelen die niet alleen theoretisch houdbaar zijn, maar ook aansluiten bij de werkelijkheid van alledag.

Tenslotte bedanken wij iedereen die het afgelopen jaar heeft bijgedragen aan het werk van het Wetenschappelijk Bureau BBB en belangstelling heeft getoond in onze publicaties en activiteiten.

Namens het Bestuur Stichting Wetenschappelijk Bureau BBB,

Jan Brok, voorzitter

Stephan Nuij, coördinator

Inhoudsopgave

Voorwoord -2-

1. Organisatie -4-

2. Activiteitenverslag -6-

Separaat bij jaarverslag: Financieel jaarrapport 2025 en accountantsverklaring

1. Organisatie

Algemeen

Het partijbestuur van de BoerBurgerBeweging heeft de Stichting Wetenschappelijk Bureau BBB aangewezen als neveninstelling.

Het wetenschappelijk bureau BBB is een politiek-wetenschappelijk onderzokesbureau waar denkers en doeners elkaar ontmoeten. Vanuit een sociaal-conservatief gedachtegoed in verbondenheid met de BBB doet het wetenschappelijk bureau aan onderzoek, organiseert het lezingen en themabijeenkomsten en geeft het publicaties uit. Op deze wijze draagt het wetenschappelijk bureau bij aan het politieke en maatschappelijke debat in Nederland.

De Stichting is bij notariële akte opgericht op 9 oktober 2023. In oktober 2023 is de aanvraag voor erkenning en financiering van de stichting uitgegaan naar het Ministerie van Binnenlandse zaken en Koninkrijkrelaties. Sinds januari 2024 ontvangt de stichting subsidie van dit ministerie en is de stichting uitvoerend gestart.

Stichting Wetenschappelijk Bureau BoerBurgerBeweging is statutair gevestigd in Deventer.

Contactgegevens:

Adres: Smeenkhof 12 D ; 7429 AX Colmschate

E: wetenschappelijkbureau@boerburgerbeweging.nl

W: www.wetenschappelijkbureaubbb.nl

RSIN: 865714757

KvK: 91620104

De Stichting is tevens een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).

Bestuur, personeel, organisatie en beloningsbeleid

Het bestuur is in 2025 vijf keer in een reguliere bestuursvergadering bijeen gekomen. Het bestuur laat zich voor de dagelijkse leiding en uitvoering van de activiteiten ondersteunen door betaalde en vrijwillige medewerkers en een adviesraad.

Het stichtingsbestuur van het wetenschappelijk bureau is eindverantwoordelijk en ziet toe op het uitvoerend functioneren van de stichting en de medewerkers. De uitvoerende organisatie wordt gecoördineerd en geleid door een coördinator.

Het bestuur kent in 2025 de volgende samenstelling:

-De heer Jan Brok, voorzitter

-Jan Willem Eilander, algemeen lid, vanaf mei 2024

-De heer Martijn Hartman, secretaris vanaf mei 2024

-De heer Florian Huiskamp, secretaris, vanaf april 2024 tot april 2025

-Huub Ruël, algemeen lid, vanaf mei 2024

-Mevrouw Annemieke Tromp, penningmeester

Bestuursondersteunende, coördinerende en uitvoerende taken ten behoeve van het wetenschappelijk bureau zijn in 2025 uitgevoerd door:

De heer Alfons Reméry, bestuursadviseur

De heer Stephan Nuij, coördinator (in loondienst)

De heer Niek Kelders, programmamedewerker (in loondienst vanaf april 2024)

Ten behoeve van de verschillende activiteiten zijn verder een aantal mensen projectmatig bij het wetenschappelijk bureau betrokken en betaald voor hun werkzaamheden.

Verder heeft in 2025 de Adviesraad van het Wetenschappelijk Bureau de werkzaamheden gecontinueerd. De vijf leden van deze adviesraad ontvangen een vergoeding voor het bijwonen en voorbereiden van bijeenkomsten. De voorzitter van de adviesraad is de heer René van den Hoven.

Er is periodiek overleg met het partijbestuur BBB. Ook vanwege de financieringsspelregels wordt een strikte scheiding gehanteerd tussen enerzijds de activiteiten van de vereniging BBB en de politieke fracties van BBB, en anderzijds de activiteiten van de Stichting Wetenschappelijk Bureau BBB.

Leden van het bestuur ontvangen een vergoeding voor gemaakte onkosten en het bijwonen van vergaderingen en andere bijeenkomsten. Hierbij worden de richtlijnen voor de beloning van bestuurders van ANBI-instellingen gevolgd.

Medewerkers die werkzaam zijn bij of voor het wetenschappelijk bureau vallen niet onder een CAO. De beloning is gebaseerd op bij de taak passende salarisniveaus van medewerkers bij vergelijkbare instellingen.

Inkomsten, beheer en besteding vermogen.

Het Wetenschappelijk Bureau heeft nu als belangrijkste inkomstenbron de rijkssubsidie in het kader van de Wet Financiering Politieke Partijen.

Als ANBI-instelling beogen wij om tevens inkomsten van donateurs te kunnen gaan werven ten behoeve van het behalen van onze doelstellingen.

De beschikbare financiële middelen worden beheerd door de penningmeester van het wetenschappelijk bureau. Het beheer van vermogen is gericht op continuïteit van de organisatie. Het wetenschappelijk bureau heeft geen winstoogmerk.

2. Activiteitenverslag

In dit activiteitenverslag wordt verantwoording gedaan over de activiteiten aan de hand van het opgestelde activiteitenplan 2025. De verschillende activiteiten zijn georganiseerd en uitgewerkt in programma's met programmagroepen. Het gaat hierbij om activiteiten zoals onderzoeken, publicaties, lezingen en bijeenkomsten. Hierbij is ook samengewerkt en/of contact gelegd met deskundigen, al dan niet verbonden aan universiteiten en andere (onderzoeks)instellingen.

Er is dit verslagjaar verder gewerkt aan een belangrijk onderzoeksprogramma: Verdieping van de kernwaarden van BBB. Waar staat BBB voor? Hoe verhoudt BBB zich tot andere politieke stromingen in Nederland? Wat betekenen de kernwaarden voor het handelen en hoe zie je deze terug in de politiek en verkiezingsprogramma's? Bij dit onderzoeksprogramma zijn ook nadrukkelijk alle leden van BBB betrokken. De leden zijn immers de dragers en de uitdragers van de kernwaarden.

Als Wetenschappelijk Bureau werken wij samen in onderzoekprogramma's. Specifiek in dit jaar kunnen wij hierbij het Onderzoeksbureau Ipsos I&O noemen vanwege het onderzoek naar de Kernwaarden van BBB en het Nederlands Instituut voor Register Valuators vanwege het onderzoek naar bedrijfswaardering agrarische bedrijven.

Naast grotere programma's bieden wij ook ruimte voor kortlopende onderzoeken. Wij staan open voor vragen uit de partij, politiek en samenleving. Aanvragen kunnen neergelegd worden bij het Wetenschappelijk Bureau vanuit de verschillende geledingen van BBB. Gehonoreerde aanvragen worden opgepakt door de staf en adviesraad van het wetenschappelijk bureau en de aanvragers ontvangen een inhoudelijk rapport.

In dit jaar 2025 hebben wij verder gewerkt aan de zichtbaarheid van ons wetenschappelijk bureau ten dienste van BBB en samenleving. Met publieksbijeenkomsten, een eigen website en social mediakanalen zoals een Linkedin-pagina en het starten van een eigen magazine.

Naast het verder op- en uitbouwen van de organisatie kunnen de activiteiten van het wetenschappelijk bureau in 2025 in de volgende vier punten worden ondergebracht:

1. De uitgifte van publicaties, nieuwsbrieven, rapporten en (opinie)artikelen.

2. Het organiseren van en deelnemen aan bijeenkomsten, zoals lezingen, congressen, gesprekken en symposia.

3. Het ontwikkelen en uitvoeren van (onderzoeks)programma's.

4. De opbouw van een kennis- en communicatienetwerk, ook via nieuwsbrieven (papier en digitaal), de website, en andere (social) media.

1. De uitgifte van publicaties, nieuwsbrieven, rapporten en (opinie)artikelen

Kennis houden wij niet voor onszelf. Ten behoeve van publicaties en nieuws kennen wij een eigen website van het wetenschappelijk bureau. Daarnaast zijn wij ook actief op Linkedin met een bedrijfspagina. Belangstellenden kunnen zich aanmelden voor onze publicaties via de website. Verder staan op de website belangrijke beleidsdocumenten van het wetenschappelijk bureau.

Op een aantal onderwerpen zijn interne documenten/rapporten opgesteld voor fracties en het partijbestuur.. Deze rapporten zijn niet openbaar terug te vinden.

Onze belangrijkste publicatiekanalen zijn:

1. Website van het wetenschappelijk bureau
2. Magazine Bijtijds
3. Cahier De Stroming
4. Bedrijfspagina op Linkedin

2. Het organiseren van en deelnemen aan bijeenkomsten, zoals lezingen, gesprekken en symposia

De belangrijkste bijeenkomst georganiseerd door het wetenschappelijk bureau was het jaarcongres op 8 november over lokale gemeenten en buurten in het NBC in Nieuwegein. Met diverse sprekers op het gebied van bijvoorbeeld lokale democratie, leefbaarheid en buurtzorg. Andere belangrijke bijeenkomsten waren ondermeer het woonsymposium op 3 oktober in Den Haag en de Tweedaagse Meiconferentie met betrekking tot “kernwaarden” in Sint Michielsgestel.

Verder is er deelgenomen en een bijdrage geleverd aan een aantal bijeenkomsten/symposia, waaronder

>Het Ideologiedebat Nieuwspoort (Den Haag)

>Prinsjesdagquizbijeenkomst Nieuwspoort (Den Haag)

>Studiebijeenkomst directeuren politiek wetenschappelijke bureaus over “de toekomst van politieke partijen” met DNPP-ROB-UvA-ProDemos (Amersfoort).

>Rundvee en Mechanisatie Vakdagen (Hardenberg en Gorinchem)

>Bestuurderscongres BBB (Apeldoorn)

Binnen BBB is regelmatig overlegd met verschillende geledingen, w.o. het partijbureau en partijbestuur, BBB-Jong en SB Internationaal. Verder met fracties en kernteams van provincies, Tweede en Eerste Kamer en waterschappen en kandidaat-raadsleden met het oog op de gemeenteraadsverkiezingen in 2026.

3. Het ontwikkelen en uitvoeren van (onderzoeks)programma’s

In dit verslagjaar zijn verschillende (onderzoeks)programma’s ontwikkeld, voorbereid, opgestart en/of uitgevoerd.

- Verdieping kernwaarden en partij-ideologie

Dit meerjaren-onderzoeksprogramma dat in 2024 is opgestart is in 2025 gecontinueerd. Als wetenschappelijk bureau zijn wij in 2024 gestart met een programma met betrekking tot politieke waardenoriëntaties in de samenleving in het algemeen en in BBB in het bijzonder. Hierbij een onderzoek naar en de verdieping van de kernwaarden en de politieke oriëntatie van BBB. Een onderzoek met betrekking tot waardenoriëntaties is in 2025 uitgevoerd en afgerond met een publicatie op onze website en in onze cahier-serie De Stroming. Voorafgaand aan deze publicatie is in mei een tweedaagse conferentie gehouden. De bevindingen van deze conferentie zijn

meegenomen in het onderzoeksprogramma. Ten behoeve van dit onderzoek is samengewerkt met onderzoeksinstituut Ipsos.

- Noaberschap

Een belangrijke kernwaarde van BBB is noaberschap. Ideologisch is deze kernwaarde verder uitgewerkt in het begrip Noaberstaat. Binnen dit programma staan dit jaar de lokale gemeenschappen, buurten en de gemeente centraal. Hieraan is inhoudelijk vormgegeven tijdens het jaarlijkse congres van het wetenschappelijk bureau in november met bijdragen van verschillende sprekers en workshopleiders over hoe je noaberschap binnen lokale gemeenschappen kunt vormgeven.

- Fiscaal Stelsel

Nederland heeft een vastgelopen fiscaal stelsel. De toeslagenaffaire en heffingskorting-issues zijn bekende gevolgen hiervan. Dat kan en moet anders vinden wij. Dit verslagjaar is een onderzoek gecontinueerd om met een ander belastingsysteem bij te dragen aan een toekomstbestendig, overzichtelijk en rechtvaardig belastingstelsel. Een systeem dat bijdraagt aan een stabiele en solide staatsfinanciën met een triple A-kredietstatus van Nederland als land, waarbij de Nederlandse burger, boer en bedrijfsondernemer netto meer overhouden. Meerdere fiscaal en economisch deskundigen zijn betrokken bij het lopende onderzoek.

Met ondermeer het CBS zijn gesprekken gevoerd en het CBS heeft bepaalde scenario's doorberekend. Het onderzoek wordt afgerond in 2026.

- Bedrijfswaardering

De BBB hecht grote waarde aan een gezonde agrarische sector, zowel in de land- en tuinbouw als ook in de veeteelt en visserij. Meer dan 3.000 familiebedrijven zijn aangemerkt als Programma Aanpak Stikstof (PAS) melders. Vanuit niet werkende wetgeving is een stikstofwet probleem ontstaan. PAS melders worden bancair gezien als wetsovertreders, waardoor geen bedrijfskredieten bancair mogen worden verstrekt. Stapsgewijze ontstaan grote problemen in de bedrijfswaardering en continuïteit van bedrijven in de agrarische sector. Nederland moet haar innovatieve en sterke positie van de agrarische sector behouden om bij te blijven dragen aan voedselzekerheid.

Samen met het NIRV (Nederlands Instituut voor Register Valuators) is dit jaar het onderzoek gecontinueerd om vanuit een wetenschappelijke analyse een waarderingsmethodiek te onderzoeken die recht doet aan een passende fiscale als ook bedrijfswaarde, geredeneerd vanuit een subjectieve waarderingsmethodiek.

Meerdere deskundigen op het gebied van business valuation, fiscaliteiten en accounting zijn betrokken bij het lopende onderzoek

Dit gestarte onderzoek loopt verder in 2026 met een geplande rapportage in najaar 2026.

- Wonen

Wonen vormt in Nederland een actueel aandachtsgebied in het politiek en maatschappelijk debat. De Nederlandse woonmarkt is zowel in het sociale alsook in het midden- en hogere segment vastgelopen. Woningschaarste vormt inmiddels een groot maatschappelijk probleem. Ook juridische en demografische omstandigheden (omgevingswet/stikstofregels, migratie, vergrijzing) spelen een belangrijke rol.

Meerdere woondeskundigen en instituten zijn betrokken bij dit programma.

Binnen dit programma is een woonsymposium gehouden in oktober. Tijdens dit symposium zijn verschillende uitdagingen en mogelijke oplossingen rond diverse thema's in wonen en de woningmarkt verkend, in aanwezigheid van de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening.

Er zijn masterclasses verzorgd op de volgende thema's:

*Financiën, wonen & duurzaamheid;

*Biobased (ver)bouwen;

*Demografie en de impact op wonen;

*Wonen op erven.

- Communicatie en publicaties

Het wetenschappelijk bureau is dit verslagjaar gestart met het uitgeven van twee publicatiereeksen:

- Het magazine "Bijtijds". Dit magazine is uitgekomen met drie edities vanaf juli 2025. Het magazine wordt digitaal gepubliceerd en wordt daarnaast verstuurd aan alle personen die zich hiervoor hebben aangemeld via de website. Aan het eind van het jaar is een Jaarbundel Bijtijds 2025 uitgegeven, ook in gedrukte vorm.
- De cahier-serie "De Stroming". Deze cahier-serie biedt ruimte aan uitgebreidere (onderzoeks)rapportages. In 2025 is het eerste cahier uitgekomen met betrekking tot het onderzoek naar de kernwaarden en partij-ideologie, zowel digitaal als op papier in de vorm van een boekwerkje.

Beide publicaties zijn openbaar toegankelijk.

Verder wordt binnen dit programma gewerkt aan het onderhouden van contacten met instellingen, onderzoeksinstituten en auteurs van artikelen en rapporten. Vraag en aanbod van kennis en onderzoeken komen in het wetenschappelijk bureau in de rol van "Informatieknooppunt".

- Overige programma's

Het wetenschappelijk bureau heeft daarnaast nog (mede-)gewerkt aan een aantal (kortlopende) programma's:

*Het leveren van een inhoudelijke bijdrage op een bijeenkomst in Deventer van het BBB-kernteam Overijssel met betrekking tot geopolitiek met medewerking van het HCSS/de onderzoeker R. de Wijk

*Er is een inhoudelijke bijdrage geleverd aan de ledendag BBB in de Tweede Kamer in april en het bestuurderscongres van BBB in juni;

*In september heeft het wetenschappelijk bureau een debat-trainingsavond georganiseerd , met name gericht op kandidaat-gemeenteraadsleden;

*Op verzoek van verschillende BBB-fracties voert het wetenschappelijk bureau verschillende kortlopende onderzoeken uit die worden aangeboden in interne rapporten. Een deel van deze interne rapporten worden vervolgens gepubliceerd als document op de website en/of als artikel in het magazine Bijtijds. Bij de uitvoering van deze rapporten zijn leden van de adviesraad betrokken en/of andere deskundigen van binnen of buiten de BBB.

4. De opbouw en het onderhouden van een kennis- en communicatienetwerk, ook via nieuwsbrieven (papier en digitaal), de website, en andere (social) media.

Voor het uitvoeren van onderzoek en het zorgdragen van kennisdeling en is het opbouwen van een kennisnetwerk van groot belang. Zowel extern met kennis- en onderwijsinstellingen alsook intern binnen BBB met aanwezige kennisaanbieders èn kennisvragers.

Ten behoeve van deze netwerken wordt er gewerkt met een website, kent het wetenschappelijk bureau een linkedin-pagina opgezet en functioneert het bureau als “informatieknooppunt” voor kennisdeling en onderzoek. Met dit informatieknooppunt verbinden wij kennisaanbod en kennisvraag met elkaar en doen hierbij ook een kwaliteitstoetsing van documenten. De adviesraad speelt hierin een belangrijke rol.

Het Wetenschappelijk Bureau hecht als netwerkorganisatie aan samenwerking. Met partners binnen en buiten BBB.

Regelmatig vindt overleg plaats met medewerkers van het partijbureau. Het bestuur van het wetenschappelijk bureau heeft periodiek een overleg met het partijbestuur. Ook met de verschillende coördinatoren die binnen BBB werkzaam zijn, is een overleg opgestart.

Er is contact en samenwerking met BBB Jong en de Stichting BBB Internationaal. Binnen de adviesraad is een bepaald verbindingspersoon met BBB Jong en met SB Internationaal.

Met regelmaat vindt overleg plaats met de Tweede Kamerfractie. Dit overleg vindt met name plaats tussen de coördinator van het wetenschappelijk bureau en het hoofd beleid van de TK-fractie.

Het contact met de Eerste Kamerfractie vindt ook plaats.

Verder heeft de coördinator regelmatig georganiseerd contact met andere wetenschappelijke bureaus binnen de overleggroep van directeuren/coördinatoren politiek wetenschappelijke instituten.

Het Wetenschappelijk Bureau was verder deelnemer bij een aantal netwerkbijeenkomsten en/of netwerkgesprekken.